

НАКАЗ

від 21 серпня 2008 року N 253

Про затвердження Методичних рекомендацій з утримання об'єктів зовнішнього освітлення населених пунктів

Відповідно до статті 7 Закону України "Про благоустрій населених пунктів" та з метою удосконалення нормативно-методичної бази у сфері зовнішнього освітлення населених пунктів **наказую**:

1. Затвердити Методичні рекомендації з утримання об'єктів зовнішнього освітлення населених пунктів, що додаються.
2. Скасувати наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 09.11.2007 N 178 "Про затвердження Технічних правил утримання об'єктів зовнішнього освітлення населених пунктів".
3. Управлінню благоустрою та комунального обслуговування (Я. А. Стеценко) надіслати цей наказ до Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій для впровадження, використання у роботі та подальшого доведення до відома місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Р. М. Крамаренка.

Міністр

О. Ю. Кучеренко

**Методичні рекомендації
з утримання об'єктів зовнішнього освітлення
населених пунктів
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України
від 21 серпня 2008 р. N 253

1.1 Ці Методичні рекомендації можуть застосовуватись на об'єктах зовнішнього освітлення населених пунктів, а саме при освітленні вулиць, доріг, площ, пішохідних переходів, міських транспортних перетинань і тунелів, пішохідних тунелів, територій мікрорайонів, а також освітлення архітектурних об'єктів і світлової реклами.

1.2 Поняття, що використовуються у Методичних рекомендаціях, вживаються у значеннях, які наведені у Законах України "Про благоустрій населених пунктів", "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про основи містобудування", "Про планування і забудову територій", "Про дорожній рух", "Про автомобільні дороги" та ДСТУ 3587-97 "Безпека дорожнього руху. Автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану".

1.3 Утримання об'єктів зовнішнього освітлення населених пунктів, а також матеріали, що використовуються при утриманні цих об'єктів, рекомендується забезпечувати згідно з вимогами державних стандартів, технічних умов та норм, затверджених у встановленому порядку.

1.4 Для забезпечення утримання, належного функціонування та збереження освітлювальних приладів на території об'єктів благоустрою, впровадження енергозберігаючих технологій та обладнання рекомендується здійснювати власникам та балансоутримувачам цих об'єктів.

1.5 Утримання об'єктів зовнішнього освітлення населених пунктів рекомендовано здійснювати з урахуванням вимог Порядку проведення ремонту та утримання об'єктів міського благоустрою, затвердженого наказом Держжитлокомунгоспу України від 23.09.2003 N 154 та зареєстрованого Міністерством юстиції України 12.02.2004 за N 189/8788.

1.6 Експлуатацію електроустановок на об'єктах зовнішнього освітлення рекомендовано здійснювати згідно з Правилами технічної експлуатації електроустановок споживачів, затвердженими наказом Міністерства палива та енергетики України від 25.07.2006 N 258 та зареєстрованими Міністерством юстиції України 25.10.2006 за N 1143/13017.

1.7 Охорону електричних мереж на об'єктах зовнішнього освітлення рекомендовано здійснювати згідно з Правилами охорони електричних мереж, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.97 N 209.

1.8 При утриманні об'єктів зовнішнього освітлення населених пунктів охорону праці рекомендується здійснювати відповідно до законодавства про охорону праці.

1.9 При зовнішньому освітленні населених пунктів рекомендовано забезпечувати:

нормовані величини кількісних і якісних показників освітлювальних установок, вимоги естетики та світлового дизайну;

економічність установок і раціональне використання електроенергії;

надійність роботи освітлювальних установок;

безпеку обслуговуючого персоналу і населення;

зручність обслуговування і керування освітлювальними установками.

1.10 Графіки включення та виключення зовнішнього освітлення рекомендується затверджувати власниками або балансоутримувачами об'єктів зовнішнього освітлення з урахуванням зниження рівня природного освітлення до 20 лк або його підвищення до 10 лк.

1.11 При утриманні об'єктів зовнішнього освітлення рекомендується складати графік перевірки наявності непрацюючих світлоточок і огляду кабельних та телефонних ліній, який рекомендовано узгоджувати з власником або балансоутримувачем об'єктів зовнішнього освітлення.

При складанні таких графіків рекомендовано перевіряти світлоточки не менше ніж 1 раз на тиждень.

1.12 Отримання інформації про світлоточки, що вийшли з ладу, пошкодження електромереж, освітлювальної арматури та устаткування, пошкодження (руйнування) опор, підвісок, кронштейнів, заміну дроселів та відбивачів, тощо рекомендовано здійснювати диспетчерською службою власника або балансоутримувача об'єктів зовнішнього освітлення.

При утриманні об'єктів зовнішнього освітлення рекомендовано забезпечувати аудіозапис команд та наказів диспетчерів такої служби.

1.13 Ремонтні та аварійні бригади з рекомендовано забезпечити засобами зв'язку із диспетчерською службою.

1.14 Заміна непрацюючих світлоточок, які були виявлені під час планових перевірок або іншим способом, а також ліквідація пошкоджень електромереж, освітлювальної арматури та устаткування, пошкоджень (руйнувань) опор, підвісок, кронштейнів, заміна дроселів та відбивачів тощо рекомендується здійснювати протягом доби з моменту виявлення.

1.15 Рекомендується миття та протирання світильників здійснювати згідно із складеним графіком виконання таких робіт, але не менше ніж 2 раз на рік - на початку весни та осені.

1.16 Фарбування металевих опор та арматури, а також їх очищення від об'яв, реклам рекомендується здійснювати при необхідності, але не менше одного разу на рік.

1.17 Роботи по заміні або відновленню збитих опор, внаслідок дорожньо-транспортних пригод, а також пов'язаних з цим робіт з ліквідації пошкоджень електромереж, освітлювальної арматури та іншого устаткування на об'єктах зовнішнього освітлення, рекомендовано виконувати за рахунок винної юридичної чи фізичної особи згідно з Порядком визначення відновної вартості об'єктів благоустрою, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 N 826.

2. ОСВІТЛЕННЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ

2.1 Освітлення населених пунктів рекомендується здійснювати згідно з ДСТУ 3587-97 "Безпека дорожнього руху. Автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану", якими встановлено вимоги до освітлення вулично-дорожньої мережі в населених пунктах.

2.2 Рівень освітлення доріг, вулиць та площ в населених пунктах рекомендується забезпечувати відповідно до показників, які наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Вулиці дороги та площі	Найбільша інтенсивність руху в обох напрямках, тис. авт./год.	Середня яскравість покриття, кд/м ² , не менш ніж	Середня горизонтальна освітленість покриття, лк, не менше ніж
1	2	3	4
Магістральні вулиці і дороги загальноміського значення; площі головні, вокзальні, передмостові та багатофункціональних транспортних вузлів	Більш ніж 3	1,6	20
	Більш ніж 1-3	1,2	20
	Від 0,5 до 1	0,8	15
	Менш ніж 0,5	0,6	15
Магістральні вулиці і дороги районного значення, площі перед громадськими будовами та спорудами (стадіонами, театрами, виставками, торгівельними центрами, колгоспними ринками та іншими місцями масового відвідування)	Більш ніж 2	1,0	15
	Більш ніж 1-2	0,8	15
	Від 0,5 до 1	0,6	10
	Менш ніж 0,5	0,4	10
Вулиці і дороги місцевого значення: житлові	0,5 і більше	0,4	6

вулиці і дороги промислових та комунально-складських зон, проїзди; вулиці і дороги сільських населених пунктів: головні вулиці, житлові вулиці, проїзди, площі перед громадськими будовами та спорудами селищного значення	менш ніж 0,5	0.2	4
--	--------------	-----	---

Норми середньої яскравості або середньої освітленості покриття проїзної частини в межах транспортного перехрещення в двох і більше рівнях рекомендовано витримувати до рекомендованих норм освітлення основної магістралі, на якій воно розташоване.

2.3 Рівень освітлення небезпечних ділянок, площ, бульварів, пішохідних вулиць, переходів, а також непроїзних частин вулиць і доріг населених пунктів рекомендується забезпечувати до показників, які наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

Освітлювальні об'єкти	Рекомендована середня освітленість горизонтальної поверхні, не менш ніж, лк
1	2
Місця концентрації ДТП та аварійно-небезпечні ділянки в населених пунктах	20
Перехрестя	20
Тротуари, що відділені від проїзної частини	4
Посадочні майданчики маршрутних транспортних засобів	20
Пішохідні містки	10
Наземні пішохідні переходи	20
Автостоянки	4
Підземні пішохідні переходи	40
Пішохідні вулиці	10
Пішохідні доріжки бульварів та скверів, що прилягають до вулиць	6

2.4 Середню горизонтальну освітленість відособленого трамвайного полотна рекомендується забезпечувати на рівні 4 лк. Норму освітлення трамвайного полотна, яке розташоване на проїзній частині вулиці, рекомендується забезпечувати відповідно рекомендованій нормі освітлення вулиці.

2.5 Вмикання зовнішніх освітлювальних установок з газорозрядними лампами рекомендовано здійснювати у вечірні сутінки у разі зниження рівня природного освітлення до 20 лк, а з лампами розжарювання - 10 лк; вимкання рекомендовано у ранішні сутінки у разі природного освітлення 10 лк.

2.6 Рівень освітлення тунелів рекомендується забезпечувати до показників, які наведені у таблиці 3.

Таблиця 3

Режим освітлення	Рекомендована середня горизонтальна освітленість, лк, не менш ніж, на відстані від початку і заднього порталу, м, не менш ніж
------------------	---

	5	25	50	75	100	125 і більше
1	2	3	4	5	6	7
Денний для тунелів довжиною						
до 100 м	1000	750	500	200	60	-
понад 100 м	1000	750	500	300	150	60
Вечірній та нічний	60	60	60	60	60	60

Для тунелів довжиною до 60 м з прямолінійною трасою штучне освітлення рекомендовано забезпечувати відповідно до рекомендованих показників норм для вечірнього і нічного режимів освітлення.

2.7 Зміну режимів освітлення транспортних тунелів з денного на нічний і навпаки рекомендується проводити у разі досягнення рекомендованого рівня природного освітлення 100 лк.

2.8 Середню горизонтальну освітленість проїздів під шляхопроводами та мостами в темну пору доби рекомендовано забезпечувати на рівні не менше 30 лк.

2.9 Розмір частки діючих світильників як у сутінковому, так і у нічному режимах освітлення з рекомендується забезпечувати на рівні не менше ніж 95 %. У цьому разі не рекомендується існування випадків знаходження двох чи більше непрацюючих світильників підряд.

2.10 На вулицях з інтенсивністю руху пішоходів більше ніж 40 чол./год., а транспортних засобів в обох напрямках - понад 100 авт./год. вимикання частини зовнішнього освітлення не рекомендується допускати.

2.11 У разі наявності зовнішнього освітлення на пішохідних переходах, зупинках маршрутних транспортних засобів, перехрестях, в місцях концентрації дорожньо-транспортних пригод, кривих в плані радіусом менше ніж 150 м в населених пунктах, залізничних переїздах вимикання зовнішнього освітлення у темну пору доби не рекомендується допускати.

2.12 Приєднання до мереж освітлення вулиць, доріг і площ номерних знаків будинків і вітрин рекомендується забороняти.

2.13 Включення освітлення транспортних тунелів для денного режиму рекомендується виконувати при підвищенні природної освітленості до 100 лк, перехід освітлення на вечірній і нічний режим - при зниженні рівня природної освітленості до 100 лк.

**Заступник начальника
Управління благоустрою та
комунального обслуговування**

О. П. Ігнатенко